

RIKSDAGEN 2017

Riksdagen samlades till årets första plenum i de tillfälliga lokalerna i Sibelius-Akademien den 1 februari. Den arbetade där hela vårsessionen eftersom renoveringen av Riksdagshuset fortfarande pågick. Öppningsplenumet leddes av ålderstalmannen, riksdagsledamot Pertti Salolainen (saml) tills riksdagen valde talman och två vice talmän. Maria Lohela (saf) återvaldes till talman, Mauri Pekkarinen (cent) till förste vice talman och Arto Satonen (saml) till andre vice talman. Riksmötet öppnades i Finlandiahuset den 2 februari.

Många förändringar i sammansättningen

Riksdagens sammansättning förändrades exceptionellt mycket under riksmötet 2017. Den största förändringen skedde i juni, när Sannfinländarnas riksdagsgrupp splittrades snart efter partikongressen. Den nya riksdagsgrupp som bildades den 13 juni kallade sig först Nytt alternativ (na). I slutet av juni hade den 19 ledamöter (Simon Elo, Sampo Terho, Vesa-Matti Saarakkala, Kimmo Kivelä, Timo Soini, Jari Lindström, Martti Mölsä, Ari Jalonen, Anne Louhelainen, Kari Kulmala, Pirkko Mattila, Jussi Niinistö, Kaj Turunen, Tiina Elovaara, Lea Mäkipää, Hanna Mäntylä, Maria Lohela, Reijo Hongisto och Pentti Oinonen). När också Veera Ruoho lämnade Sannfinländarna och anslöt sig till Samlingspartiets riksdagsgrupp blev det 17 ledamöter kvar i Sannfinländarnas riksdagsgrupp. På hösten bytte Nytt alternativ namn till Blå riksdagsgruppen (blå).

Tudelningen av Sannfinländarna ledde också till förändringar i regeringens parlamentariska bas och i styrkeförhållandena mellan regeringen och oppositionen i riksdagen. De fem ministrar som hört till Sannfinländarna före splittringen flyttade över till den nya riksdagsgruppen och behöll sina ministerposter. Regeringsprogrammet förblev detsamma som tidigare. Den 14 juni överlämnade statsminister Juha Sipilä (cent) statsrådets meddelande till riksdagen om en förändring i regeringens parlamentariska bas, och riksdagen röstade om förtroendet för regeringen den 22 juni.

Utöver att den nya riksdagsgruppen bildades tillträdde under året flera nya riksdagsledamöter i stället för ledamöter som avgått.

Olli Rehn (cent) beviljades befrielse från ledamots-

uppdraget från och med den 1 februari eftersom han hade utnämns till medlem i direktionen för Finlands Bank. Ledamotsuppdraget gick till Paula Lehtomäki (cent), som begärde befrielse för att sköta en tjänst som statssekreterare. Hon beviljades befrielse från och med den 9 februari, och Pekka Puska (cent) trädde in i stället för henne.

Nasima Razmyar (sd) befriades från sitt ledamotsuppdrag från och med den 9 juni, eftersom hon hade blivit biträdande borgmästare i Helsingfors. I stället för henne tillträdde Pilvi Torsti (sd).

Hanna Mäntylä (na) lämnade riksdagen den 30 juni efter att ha blivit utnämnd till sakkunnig vid Europarådets sekretariat. I stället för henne tillträdde Matti Torvinen (na) den 3 juli.

Alexander Stubb (saml) beviljades befrielse från ledamotsuppdraget den 30 juli efter att ha blivit vice ordförande i Europeiska investeringsbankens direktion. Hans ledamotsuppdrag övertogs av Pia Kauma (saml) den 2 augusti.

Regeringspartierna, det vill säga Centern, Samlingspartiet och Blå framtid, hade sammanlagt 106 riksdagsledamöter när riksmötet avslutades.

Riksdagen inledde höstsessionen i det renoverade Riksdagshuset den 5 september.

Timeout för vårdreformen, debatt om alkohol

Totalreformen av socialvården och hälso- och sjukvården väntades bli dominerande i riksdagsarbetet 2017. Under det första halvåret hann riksdagen inleda behandlingen av en rad stora anknyttande lagstiftningspaket. Men regeringen tog timeout i beredningen av reformen efter det att grundlagsutskottet i riksdagen i juni konstaterade att propositionerna inte till alla delar var förenliga med grundlagen. Enligt grundlagsutskottets utlåtande av den 29 juni var landskapens föreslagna skyldighet att bolagisera social- och hälsovårdstjänsterna grundlagsvidrig. Dessutom föreslog regeringen att en lång rad offentliga uppgifter skulle privatiseras på ett sätt som inte uppfyllde de konstitutionella kraven på hur offentliga förvaltningsuppgifter kan anförtros andra än myndigheter.

Regeringen uppgav sig göra de ändringar som grundlagsutskottet förutsatt i de lagförslag som var under behandling i riksdagen och meddelade att en ny proposition om valfrihet lämnas till riksdagen i början av 2018. Behandlingen av totalreformen gick inte framåt i riksdagen 2017, eftersom propositionerna om valfrihet och om landskap och ordnande av social- och hälsovård hänger samman med varandra. Där emot stiftade riksdagen skyndsamt en lag i syfte att stoppa omfattande utläggningar av social- och hälsovårdstjänster medan vårdreformen pågår. En pådrivande faktor var att en grupp kommuner i sydvästra Lappland ingick ett långvarigt utläggningsavtal med ett privat företag för att säkra de lokala sjukvårdstjänsterna.

Inom utrikes- och säkerhetspolitiken slutförde riksdagen under vårsessionen behandlingen av två stora paket från föregående riksmöte: försvarspolitiska redogörelsen och ett lagstiftningspaket om att lämna och ta emot internationellt stöd och bistånd. Enligt den redogörelse som riksdagen godkände ska Finland höja försvarsberedskapen betydligt, bland annat genom att öka de krigstida styrkorna och förnya materiel inom armén, marinen och flygvapnet. Finland håller fortfarande möjligheten öppen för att söka medlemskap i Nato. Lagarna om att lämna och ta emot internationellt stöd och bistånd innebär att försvarsmakten kan hjälpa en annan stat, EU eller en internationell organisation till

exempel på grund av en terrorattack, naturkatastrof eller storolycka. På motsvarande sätt kan Finland begära stöd och bistånd från en annan stat, EU eller en internationell organisation.

På våren fattade riksdagen beslut om en reform av transportservicen i syfte att bland annat slopa prisregleringen av taxiresor och göra det lättare att starta transportföretag. Lagarna träder huvudsakligen i kraft i juli 2018. Postlagen ändrades på så sätt att brev inte längre behöver delas ut mer än tre dagar i veckan i områden där det finns morgondistribution av tidningar. Posten behöver heller inte leverera brev lika snabbt som förut.

Mot slutet av året beslutade riksdagen att regleringen av detaljförsäljning av alkohol i butiker och restauranger skulle luckras upp och att alkoholskatten skulle höjas. Första behandlingen av alkohollagen i plenum var exceptionellt intressant, eftersom riksdagsgrupperna hade tillåtit ledamöterna att rösta efter eget samvete. Vid den avgörande omröstningen beslutade riksdagen med rösterna 98–94 att alkoholdrycker i detaljhandeln får innehålla 5,5 procent alkohol, medan den övre gränsen tidigare hade varit 4,7.

Till riksdagens uppgifter hör enligt grundlagen att stifta lagar, välja statsminister, besluta om statsbudgeten och godkänna internationella fördrag. Det fördrag som väckte mest debatt i offentligheten 2017 var överenskommelsen med Norge om fisket i Tana älv.

Även ändringarna i lagen om utkomstskydd för arbetslösa debatterades livligt. För att få full arbetslöshetsersättning måste de arbetslösa visa aktivitet genom att utföra avlönat arbete eller bedriva företagsverksamhet en viss tid eller delta i sysselsättningsfrämjande åtgärder. Samtidigt kortades självrisktiden för utkomstskydd för arbetslösa ner från sju till fem dagar. Ett medborgarinitiativ för att upphäva lagändringen fick före årsskiftet de 50 000 underskrifter som behövs för att det ska tas upp till behandling i riksdagen, så initiativet kommer troligtvis att behandlas 2018.

Riksdagen tog emot fyra medborgarinitiativ 2017. De gick ut på att legalisera eutanasi, slopa omställningen till sommartid, ha kvar Malms flygplats och behålla servicen vid Vasa centralsjukhus. Av dessa slutbehandlade riksdagen initiativet om att slopa omställningen till sommartid. Initiativet avslogs, eftersom riksdagen inte har beslutanderätt i frågan.

Maija Laine besökte riksdagen den 15 oktober då riksdagen höll öppet hus. Med sig hade hon ett fotografi från år 1947 då hon föregående gång besökte riksdagen.

Dessutom slutförde riksdagen behandlingen av tre medborgarinitiativ som hade lämnats 2016. De gällde nollavtal, pensionsindex och ändring av äktenskapslagen.

Renoveringen av Riksdagshuset blev klar

I början av höstsessionen fick riksdagen flytta tillbaka till sin gamla värdefulla byggnad, när renoveringen av Riksdagshuset blev klar. Installationstekniken förnyades i Riksdagshuset, som är byggt 1931. Dessutom restaurerades fönstren, ytorna inomhus och en stor del av möblemanget i de offentliga lokalerna.

För att fira den slutförda renoveringen ordnade riksdagen öppet hus två veckoslut på hösten. Då besöktes Riksdagshuset av mer än 6 500 personer. De guidade visningarna började i mitten av oktober och blev snabbt så populära att de bokningsbara tiderna tog slut, eftersom det av säkerhetsskäl finns en övre gräns för hur många besökare som får befinna sig i Riksdagshuset samtidigt.

Den målsatta tidsplanen för renoveringen var att jubileumspenium för den 100-åriga självständigheten skulle hållas i Riksdagshuset. Målet nåddes, och vid

jubileumspenium den 5 december beslutade riksdagen att finansiera Självständighetsjubileets barnstiftelse, vars syfte är att stödja välfärd, välbefinnande och jämlik utveckling bland barn och barnfamiljer i Finland. Genom jubileumsbeslutet gav riksdagen sitt samtycke till att stiftelsen tillförs ett kapital på 50 miljoner euro.

Den 2 maj beslutade riksdagen att en nationalpark i Hossa i Suomussalmi skulle inrättas till 100-årsjubileet för Finlands självständighet. Propositionen i ärendet behandlades av miljöutskottet, som också deltog i öppnandet av nationalparken i juni.

Riksdagen medverkade i jubileumsåret genom att producera mer än 70 evenemang kring temat Finland 100 år, både i hemlandet och utomlands.

Inom ramen för ett evenemang där riksdagsledamöter besökte skolor gjordes nästan 600 besök i skolor och 200 besök på daghem.

Finland 100 år syntes på internationella arenor

Jubileumsåret fick också synlighet i riksdagens internationella verksamhet. Talmännen företrädde det officiella Finland vid en rad evenemang som ordnades utomlands jubileumsåret till ära. Dessutom fick riksdagen fler internationella gäster än vanligt.

Finlands ordförandeskap i Nordiska rådet sammanföll med jubileumsåret för självständigheten och kulminerade i rådets 69:e session i Riksdagshuset den 31 oktober–2 november. Huvudteman var bland annat undanröjandet av gränshinder och nuläget i den nordiska samhällsmodellen som bygger på förtroende. Nordiska rådet är en av de nio multilaterala interparlamentariska organisationer där Finland har en delegation som utses av riksdagen. De övriga åtta är

- Finlands delegation i Europarådet
- Finlands delegation i OSSE:s parlamentariska församling
- Finlands delegation i Arktiska parlamentarikerkonferensen

Danska folketingets gåva till det hundraåriga Finland var en minnessten till minne av de danska frivilliga som deltog i vinterkriget. Minnesstenen avtäcktes på Sandudds begravningsplats i samband med talman Pia Kjærsgaards och vice talman Kristian Pihl Lorentzens besök i Helsingfors den 7 december.

- Finlands delegation i Parlamentariska Östersjökonferensen
- Styrelsen för Finlands grupp i Interparlamentariska unionen IPU
- Finlands delegation i parlamentariska partnerskapet Asien–Europa (ASEP)
- Finlands delegation i Natos parlamentariska församling
- Finlands delegation i den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet.

Riksdagen har sammanlagt 103 platser i organisationerna. Många av organisationerna behandlade under 2017 företeelser som utgör utmaningar för de europeiska värderingarna, demokratiuppfattningen och rättsstatsprincipen. Förutom de multilaterala organisationerna ordnar parlamenten bilaterala besök. År 2017 gästades riksdagen bland annat av talmännen i parlamenten i Marocko, Albanien, Norge, Ungern, Irland, Namibia och Danmark.

Riksdagens utgifter är 23 euro per medborgare

År 2017 var riksdagens utgifter totalt 124,6 miljoner euro. Utslaget per finländare kostade riksdagen ungefär 23 euro. I riksdagens kanslis omkostnader ingår bland annat utgifter för personal, fastigheter och informationsteknik. Riksdagens kostnader täcker också in utgifterna för riksdagsledamöter, assistenter och gruppkanslier.

Från och med den 1 februari 2016 är riksdagsledamöternas arvode 6 407 euro i månaden, och den

som har varit ledamot i mer än 12 år får 6 887 euro i månaden. Talmannen har ett arvode på 11 792 euro och vice talmännen ett arvode på 9 830 euro i månaden. Ordförandena för utskotten, finansutskottets delegationer och riksdagsgrupperna får 475–1 188 euro i extra arvode per månad. Arvodet är beskattningsbar inkomst. Dessutom får ledamöterna en skattefri kostnadsersättning på 987–1 809 euro. Hur stor kostnadsersättningen är beror på var ledamoten har sin hemvist och om ledamoten också har en bostad i huvudstadsregionen.

I slutet av 2017 fanns det 537 anställda vid riksdagens kansli. Av dem var 104 ledamotsassistenter. Dessutom får 86 riksdagsledamöter assistentservice av sin riksdagsgrupps kansli.

Riksdagens förvaltning och ekonomi leds, övervakas och utvecklas av kanslikommissionen, som består av talmannen som ordförande och riksdagsledamöter som medlemmar. Kanslikommissionen utnämner de högsta tjänstemännen i riksdagens kansli och avgör alla stora ärenden som gäller riksdagens förvaltning och ekonomi.

I slutet av riksmötet 2017 bestod kanslikommissionen av talman Maria Lohela, vice talmännen Mauri Pekkarinen och Arto Satonen samt av riksdagsledamöterna Eero Heinäluoma (sd), Markus Lohi (cent), Anne Louhelainen (blå) och Jukka Kopra (saml). Ersättare var Heli Järvinen (gröna), Silvia Modig (vänst), Stefan Wallin (sv) och Päivi Räsänen (kd).

VÄCKTA ÄRENDEN UNDER RIKSMÖTEN

	2013	2014	2015	2016	2017
Propositioner (RP)	221	367	153	273	206
Statsrådets meddelanden (SRM)	2	1	2	0	1
Statsrådets redogörelser (SRR)	7	10	1	7	7
Statsministerns upplysningar (SU)	4	7	4	3	5
Lagmotioner (LM)	80	116	52	108	97
Åtgärdsmotioner (AM)	60	57	28	66	63
Budgetmotioner (BM)	576	538	362	462	535
Medborgarinitiativ (MI)	3	3	5	4	4
Tilläggsbudgetmotioner (TBM)	80	199	6	5	7
Interpellationer (IP)	4	8	5	3	4
Skriftliga frågor (SS)	1 232	1 245	432	678	653
EU-ärenden (U)	92	48	27	74	73

UTSKOTTENS SAMMANTRÄDEN SAMT BETÄNKANDEN OCH UTLÅTANDEN UNDER RIKSMÖTET 2017

	SAMMANTRÄDEN	BETÄNKANDEN	UTLÅTANDEN
Stora utskottet (StoU)	61	1	10
Grundlagsutskottet (GrU)	122	3	61
Utrikesutskottet (UtU)	102	10	10
Finansutskottet (FiU)	65	26	5
Finansutskottets delegationer*	209		
Revisionsutskottet (ReU)	76	10	5
Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjU)	93	7	13
Ekonomiutskottet (EkU)	105	23	54
Framtidsutskottet (FrU)	58	2	6
Försvarsutskottet (FsU)	80	5	9
Förvaltningsutskottet (FvU)	115	28	40
Jord- och skogsbruksutskottet (JsU)	92	11	30
Kommunikationsutskottet (KoU)	102	23	29
Kulturutskottet (KuU)	106	18	18
Lagutskottet (LaU)	91	15	20
Miljöutskottet (MiU)	98	17	27
Social- och hälsovårdsutskottet (ShU)	114	23	14
Sammanlagt (inkl. finansutskottets delegationer)	1 689	222	351

* Finansutskottets beslut bereds vanligen i någon av dess åtta delegationer. De höll sammanträden enligt följande: förvaltnings- och säkerhetsdelegationen 32, skattedelegationen 51, kultur- och vetenskapsdelegationen 26, jordbruksdelegationen 19, trafikdelegationen 18, arbets- och näringsdelegationen 30, kommun- och hälsovårdsdelegationen 18 och bostads- och miljödelegationen 15. Totalt 209 sammanträden.

RIKSDAGSLEDAMÖTERNA 31.12.2017

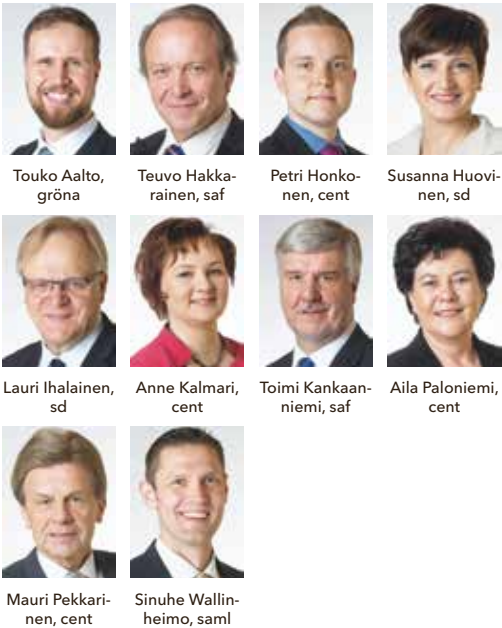
RIKSDAGSGRUPPER, TOTALT 200 LEDAMÖTER

Centerns riksdagsgrupp (cent) 49 riksdagsledamöter
Samlingspartiets riksdagsgrupp (saml) 38 riksdagsledamöter
Socialdemokratiska riksdagsgruppen (sd) 35 riksdagsledamöter
Blå riksdagsgruppen (blå) 19 riksdagsledamöter
Sannfinländarnas riksdagsgrupp (saf) 17 riksdagsledamöter
Gröna riksdagsgruppen (gröna) 15 riksdagsledamöter
Vänsterförbundets riksdagsgrupp (vänst) 12 riksdagsledamöter
Svenska riksdagsgruppen (sv) 10 riksdagsledamöter
Kristdemokratiska riksdagsgruppen (kd) 5 riksdagsledamöter

10 VASA VALKRETS, 16 RIKSDAGSLEDAMÖTER

11 MELLERSTA FINLANDS VALKRETS, 10 RIKSDAGSLEDAMÖTER

13 LAPPLANDS VALKRETS, 7 RIKSDAGSLEDAMÖTER

12 ULEÅBORGS VALKRETS, 18 RIKSDAGSLEDAMÖTER

6 TAVASTLANDS VALKRETS, 14 RIKSDAGSLEDAMÖTER

7 BIRKALANDS VALKRETS, 19 RIKSDAGSLEDAMÖTER

9 SAVOLAX-KARELENS VALKRETS, 16 RIKSDAGSLEDAMÖTER

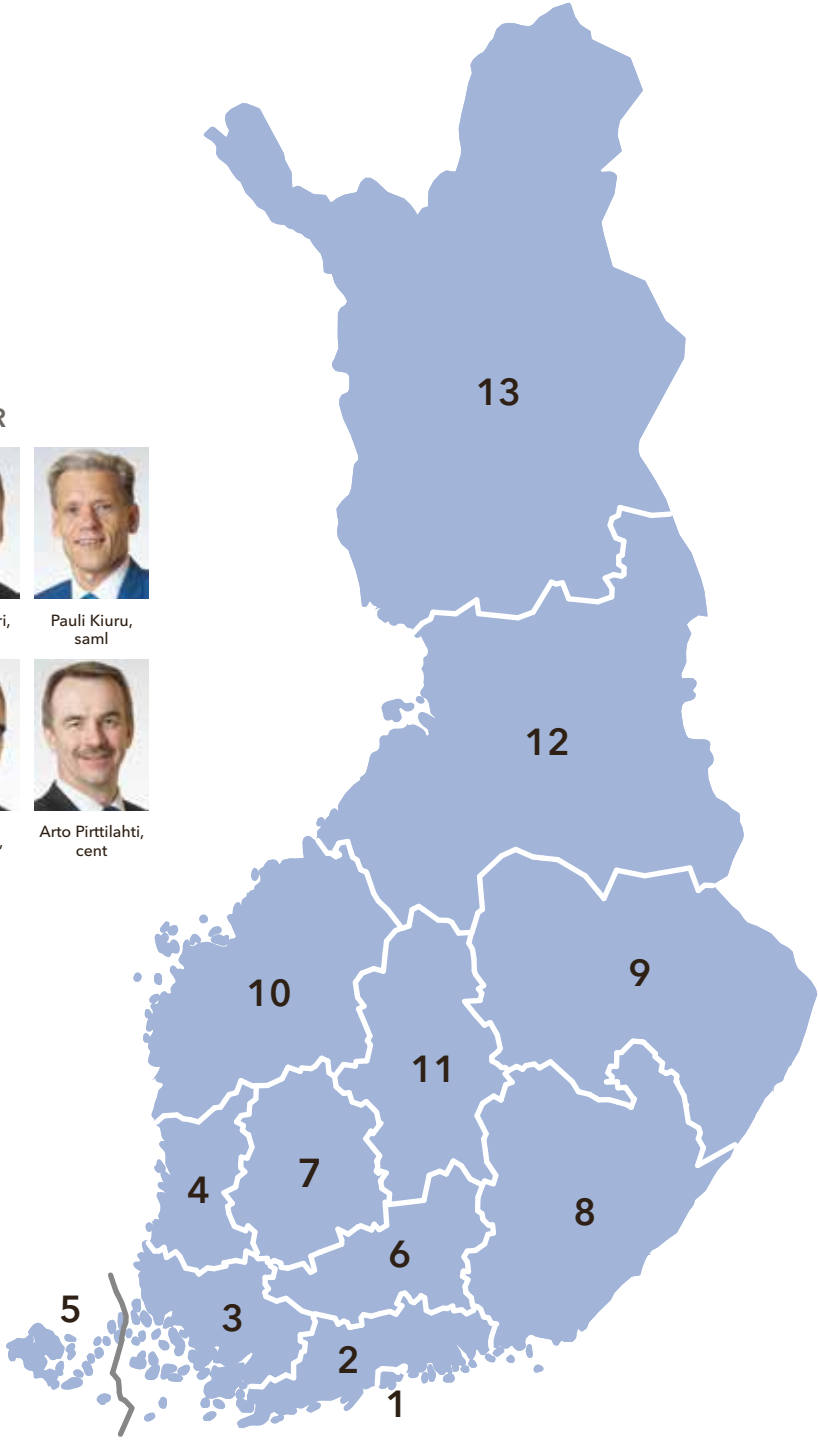
3 EGENTLIGA FINLANDS VALKRETS, 17 RIKSDAGSLEDAMÖTER

4 SATAKUNTA VALKRETS, 8 RIKSDAGSLEDAMÖTER

5 LANDSKAPET ÅLANDS VALKRETS, 1 RIKSDAGSLEDAMOT

8 SYDÖSTRA FINLANDS VALKRETS, 17 RIKSDAGSLEDAMÖTER

2 NYLANDS VALKRETS, 35 RIKSDAGSLEDAMÖTER

1 HELSINGFORS VALKRETS, 22 RIKSDAGSLEDAMÖTER

